

at naar de store holbergste og dehlenschlägerste Stuepillere vare døde, Traditionen saa skulde bevares derigjennem, at man ikke spillede Stykkerne, og hvis den ikke kan opstaa paa den Maade, her der ingen Tradition ved det kgl. Theater, og saa er det rimeligt, at vi give Folk Leilighed til at prøve deres Kræfter paa det, som er Nationens første Mærk paa det Omraade. Vi have de to Forfattere, Holberg og Dehlenschläger, som bære det Hele, og overfor dem vil man ikke tillade, hverken at de ses — hvad jeg synes, der er det mest oprørende af det Hele — eller hvad der er det næste, at de spilles. Man kan læse dem, men de maa ikke spilles: Det er mig aldeles ligegyldigt, hvad det kgl. Theaters historiske Ret er og Blandende; den Ret, det kommer an paa, er Nationens Ret til at faae de Stuepil at se, som ere skrevne for Nationen. Tror virkelig den ærede Minister, at Holberg har skrevet sine Komedier, for at de ikke skulde spilles, eller at Dehlenschläger har skrevet sine Tragedier for at faae dem glemte. Nei, sandelig have de ikke, Nei. Forfatteren skriver sine Stuepil af den Grund, at han vil have dem spillede; de leve ikke i nogen anden Form: Et Stuepils Død er at blive lagt hen. Bøgerne læses meget lidt og virke ikke paa samme Maade. Men her i Kjøbenhavn, hvor man henviser de private Theatre til en usjel Tilværelse med franske og tydske Farcer, vilde en Udvikling være af meget indgribende Betydning og vilde komme det kgl. Theater meget til Gode, fordi den vilde skabe et Publikum med bedre Forstand paa, hvad der opførtes paa det kgl. Theater, hvis man ogsaa gav Privattheatrene den Ret, som man negter dem — af hvilken Grund forstaa jeg ikke; thi den ærede Minister indrømmede selv, at den Grund, han gav, var urigtig. Nu vilde jeg gjerne bede ham om en Grund, som han i alt Fald ikke selv mener, er urigtig. Det synes jeg ikke er noget ubilligt Forlangende. Altsaa, det han vilde indrømme, saa vidt jeg forstod, var, at fremmede Stykker kunne spilles, naar det da ikke var enten Shakespeare eller Moliere, der havde skrevet dem, eller naar de ikke paa anden Maade faldt ind under, hvad det kgl. Theater kunde ønske at spille; saa kunde de maatte faae Lov til det. Der er et Spørgsmaal, som dog er af en vis Interesse, men som den ærede Minister ikke kom ind paa, nemlig, hvorledes det skulde gaa med de nyere Forfattere. Det var det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgtreds (Hallier) jo inde paa. De nyere Forfattere maatte have Lov til at faae deres Stykker spillede, hvor det skulde være. Saa-

vidt jeg forstod den ærede Minister, vil han heller ikke have det. Det Hele, han vil, er altsaa, at han vil for Fremtiden administrativt bestemme akkurat som før gjennem Regulativer og Bevillinger, hvorledes man skal forholde sig med den Sag. Jeg tror ikke, at den ærede Minister selv er noget tilbøielig til at rette sig efter eller imødekomme den Bevægelse, som jeg jo dog ikke er den eneste Repræsentant for. Han veed jo ligesaa godt som jeg, at man i hans egen Presse har fundet Udtryk for, at det er det almindelige Ønske, der næres Landet over. Er det af Hensyn til de dramatiske Forfattere, at man ikke vil det, saa vil jeg sige: der er ingen dramatisk Forfatter her i Landet, som ikke ønsker det. Er det af Hensyn til Publikum, saa gad jeg vide, hvad det er for et Publikum, man vil rette sig efter, om det er af Hensyn til det Publikum, som vil se gode Stuepil, eller om det er af Hensyn til det, som vil se daarlige Stuepil, at man vil opretholde den nuværende Tilstand paa Privattheatrene, hvor Regjeringen altsaa virkelig ønsker, at Folk ikke skulle se gode Stuepil; eller er det af Hensyn til Statskassen — det tror jeg er Noget, som den ærede Minister gjorde gjældende — saa vil jeg derom sige, at det kgl. Theater arbejder med Underbalance; jeg er ikke kommen ind paa Grunden dertil, og det er den ærede Kultusminister heller ikke. Det er dog ganske klart, at denne Underbalance kan man i Virkeligheden kun komme ind paa en rationel Behandling af, naar man saa virkelig ser, at det kgl. Theater opfylder sin Pligt som et nationalt Theater, og det tror jeg dog ikke, den ærede Minister holder paa; thi den ærede Minister var jo inde paa det, at man hverken spillede Dehlenschläger eller Holberg, som man burde. Altsaa, saa længe det kgl. Theater ikke virker, som det skal, vil i alt Fald Hensynet til Underbalancen snarere gjøre det muligt at give Andre større Frihed og større Ret og at gaa skarpt imod Theatret, som ikke opfylder sin Opgave. Nei, dette Hensyn til Statskassen kunde først gjøres gjældende naar vi havde et Theater, som ene og alene bestræftede sig med det nationale Stuepil, det klassiske, baade det danske og fremmede og de nyere Stuepil, der maatte fremkomme. Statskassen kan saaledes ikke ansøres som Argument, og dette Argument, den ærede Minister kom med om Underbalance, er ikke saa meget værd; man veed jo nemlig ikke, hvorledes det vil virke, hvis der bliver givet Theatersfrihed, og det kgl. Theaters Privilegium bliver hævet. Jeg ser altsaa ikke, at den høitærede Minister har viist sig meget imødekommende. Han anty